

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС СОПОТ

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у вожњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током вожње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2025. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Ауто-пут			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	97,8	19	95,4	97,8	9	94,9	96,7	13	94,8	97,4	17	95,1
	ТВ	100,0	1	91,8	93,6	54	90,2	94,9	14	89,0	95,3	30	90,7
	БУС	95,7	68	91,5	96,2	47	91,2	100,0	1	90,3	97,2	41	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	66,0	149	81,6	96,7	1	86,6	95,3	4	91,5	86,0	89	85,0
	Сувозачи ПА	73,2	126	78,7	88,3	36	84,3	95,2	6	88,2	86,1	44	82,3
	Предње седиште ПА	68,7	142	80,4	93,2	7	85,7	95,3	2	90,2	86,0	83	83,9
	Задње седиште ПА	10,5	116	22,6	15,9	101	37,2	13,1	41	43,8	13,3	119	32,5
	Возачи ТВ	65,7	69	60,0	55,1	108	66,7	57,7	37	73,0	58,1	102	64,9
	Сувозачи ТВ	62,5	43	49,8	66,7	47	57,1	71,4	21	67,8	66,7	37	55,2
	Предње седиште ТВ	65,1	59	57,9	56,0	107	64,9	58,8	37	72,2	59,0	96	63,1
	Возачи БУС	13,0	107	31,8	23,1	94	38,9	4,3	45	57,5	13,9	120	38,1
	Сувозачи БУС	0,0	109	34,2	25,0	87	37,4	0,0	43	48,5	8,7	131	37,6
	Предње седиште БУС	9,4	114	32,4	23,5	93	38,6	3,4	45	55,1	12,6	123	38,0
Заштитни системи за децу	Дечије седиште	39,4	144	65,6	59,4	118	71,7	84,8	24	79,2	61,2	104	69,9
	Сигурносни појас	0,0	153	46,3	65,6	45	49,0	61,3	27	61,1	40,8	109	49,3
	Укупно – деца	19,1	154	56,0	62,5	75	60,4	73,4	26	70,2	51,0	106	59,6
Заштитни системи – сви у ПА		62,5	143	75,2	87,3	13	80,3	89,6	9	85,2	80,0	79	78,7
Заштитне кациге	Возачи мопеда	72,7	70	59,6	65,0	95	63,7	N/A	N/A	N/A	69,8	80	61,6
	Путници на мопедима	66,7	72	58,6	58,3	97	62,9	N/A	N/A	N/A	61,1	93	60,8
	Возачи и путници на мопедима	71,8	71	59,4	62,5	96	63,5	N/A	N/A	N/A	67,6	84	61,4
	Возачи мотоцикала	88,9	94	87,4	60,0	145	90,7	100,0	1	92,8	81,1	133	89,2
	Путници на мотоциклима	80,0	115	86,4	62,5	144	89,7	100,0	1	83,5	78,9	136	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	87,5	96	87,2	60,5	145	90,5	100,0	1	91,0	80,7	133	88,8
	Мопедиста и мотоциклиста	80,0	68	73,6	61,8	119	77,3	N/A	N/A	N/A	76,9	92	76,3
	Бициклисти	66,7	2	5,4	22,2	16	6,3	N/A	N/A	N/A	50,0	2	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	68,3	87	80,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	68,3	87	80,3
	% прелазака на ОПП	75,0	80	70,6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	75,0	80	70,6
	% исправних прелазака	71,7	109	74,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	71,7	109	74,3
	% исправних прелазака деце	76,8	97	77,1	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	76,8	97	77,1
	% прелазака без ометања	99,7	9	94,8	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	99,7	9	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

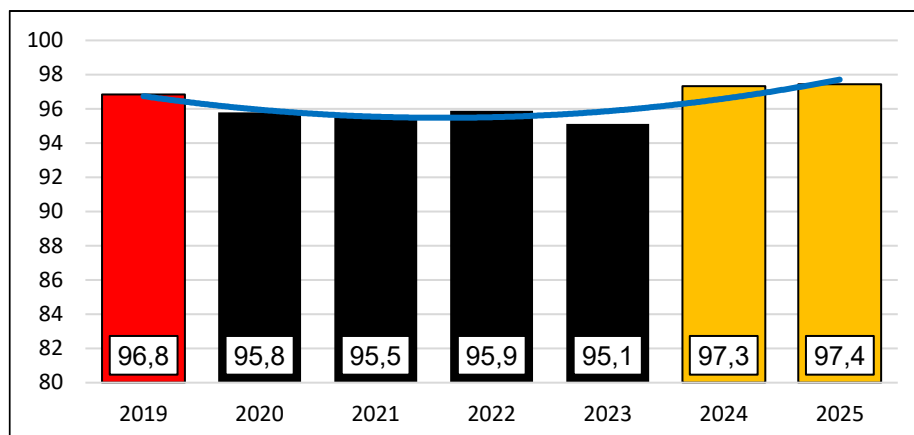
ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

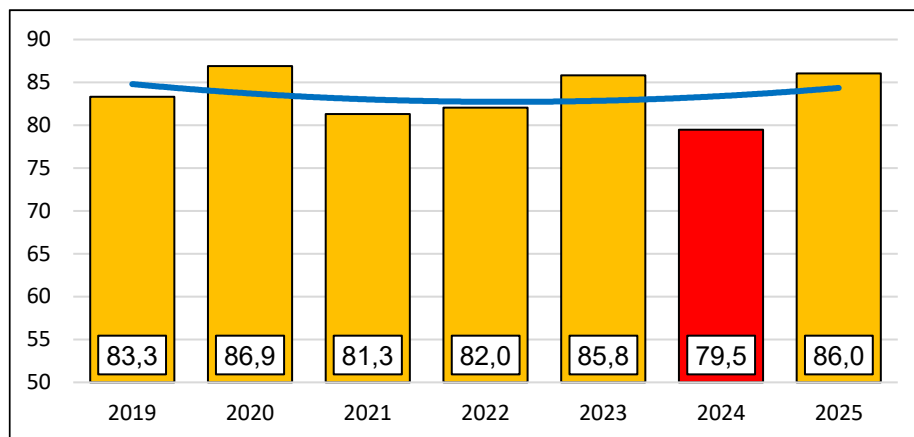
ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

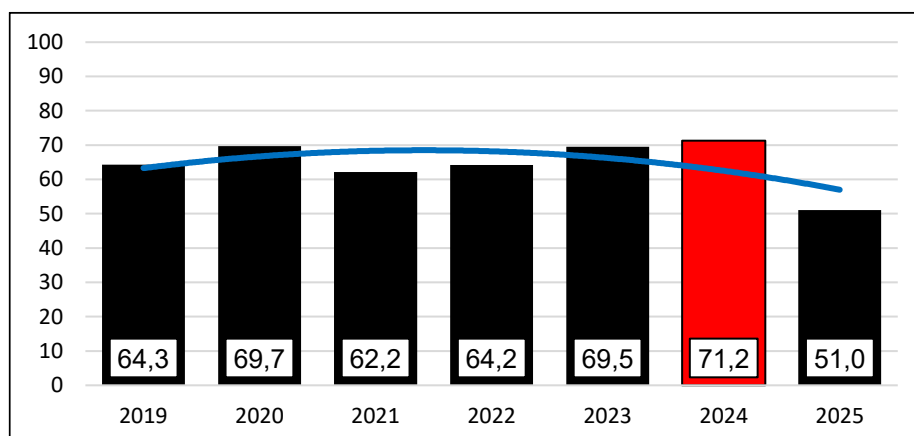
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2025

Дијаграм 3.1. Тренд % некористићења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

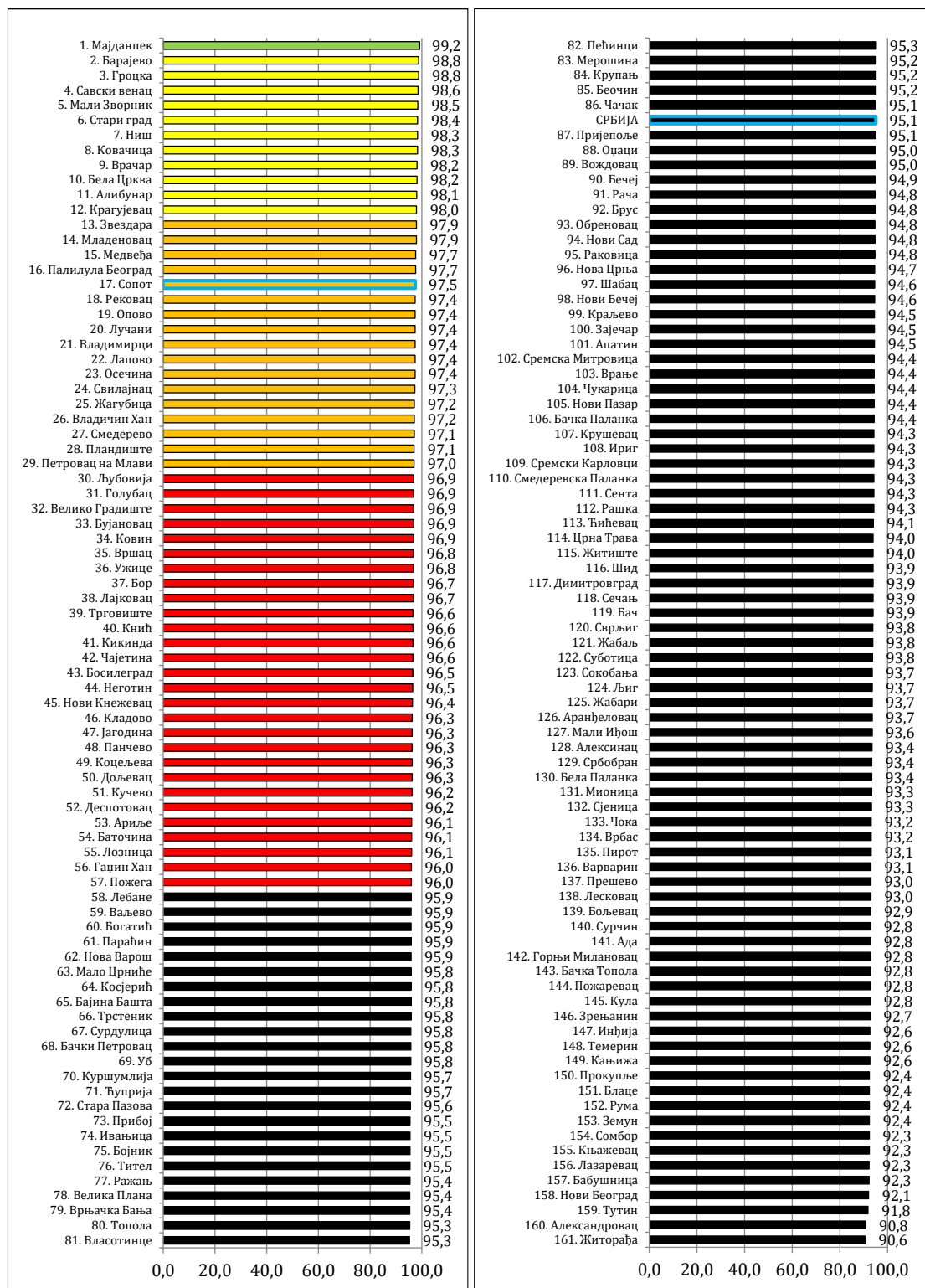
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

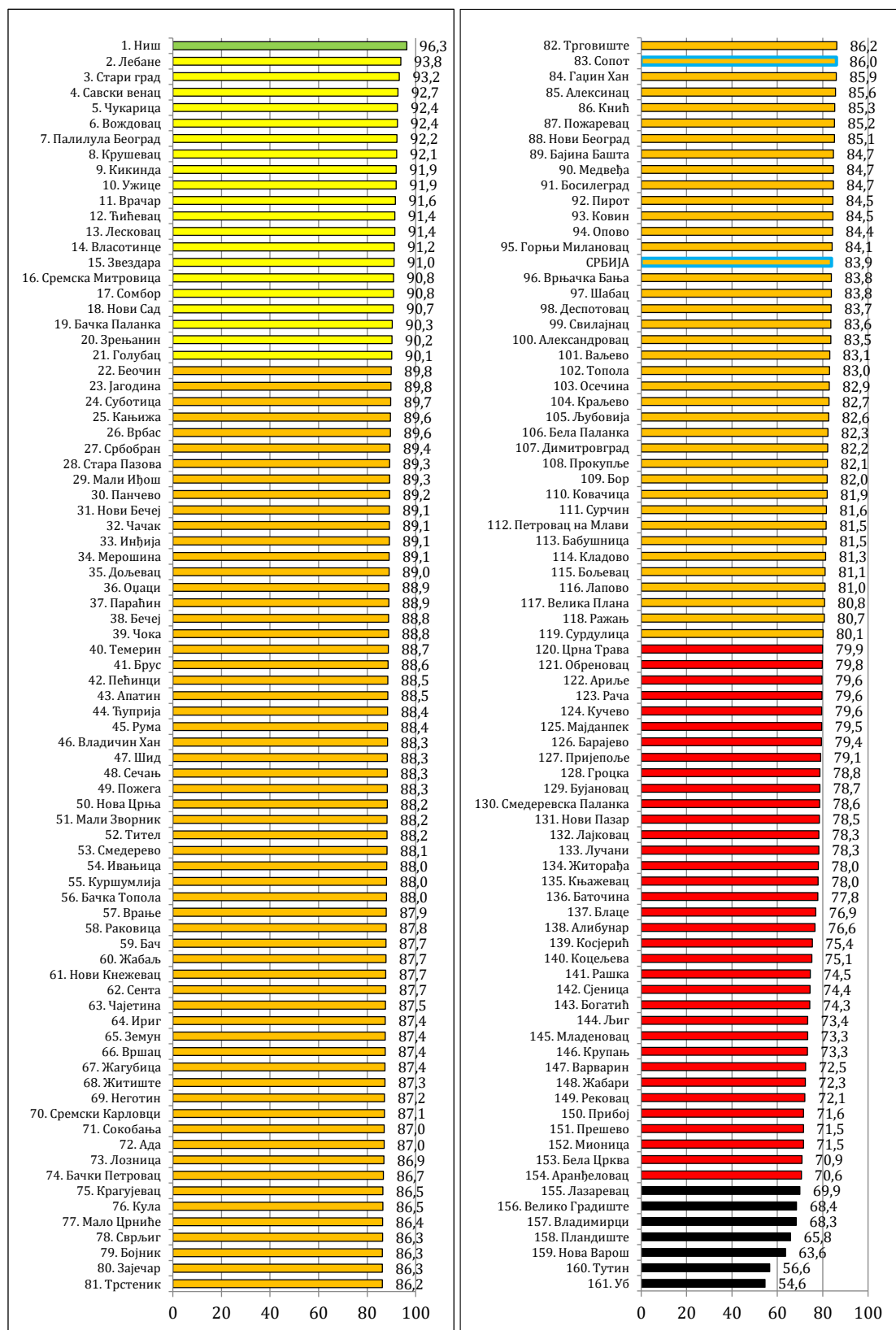
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

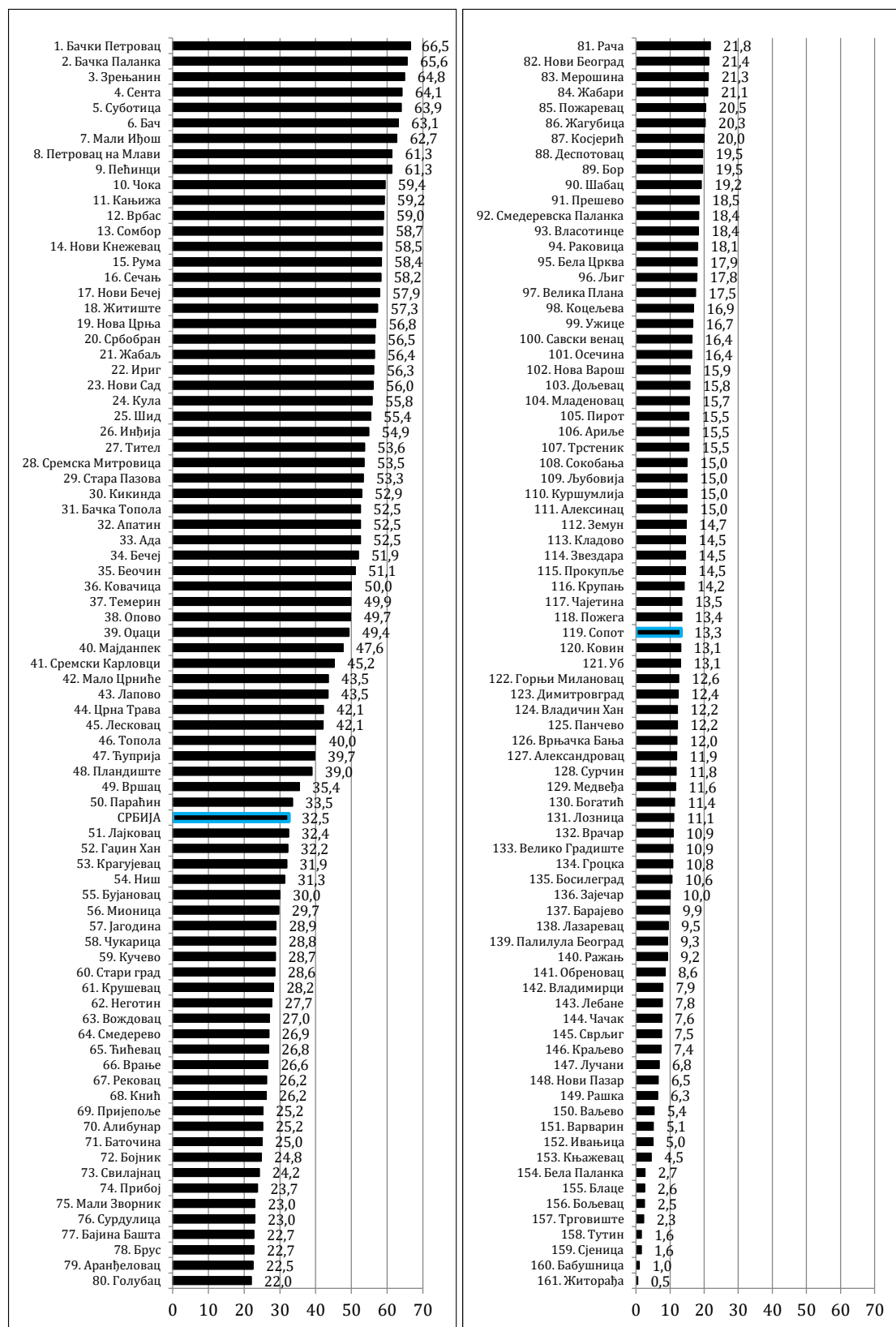
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2025. ГОДИНУ

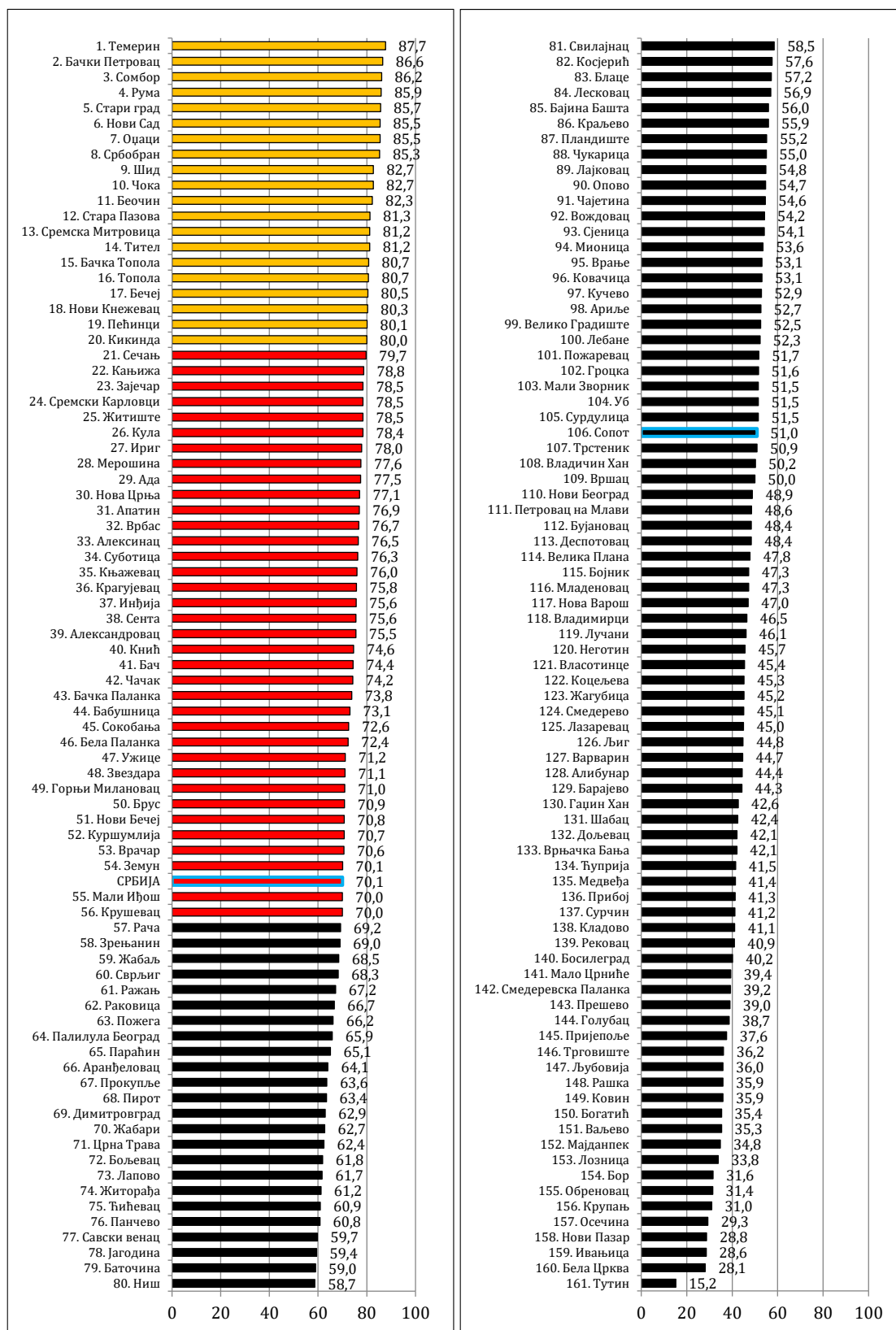
Дијаграм 4.1. % некористићења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

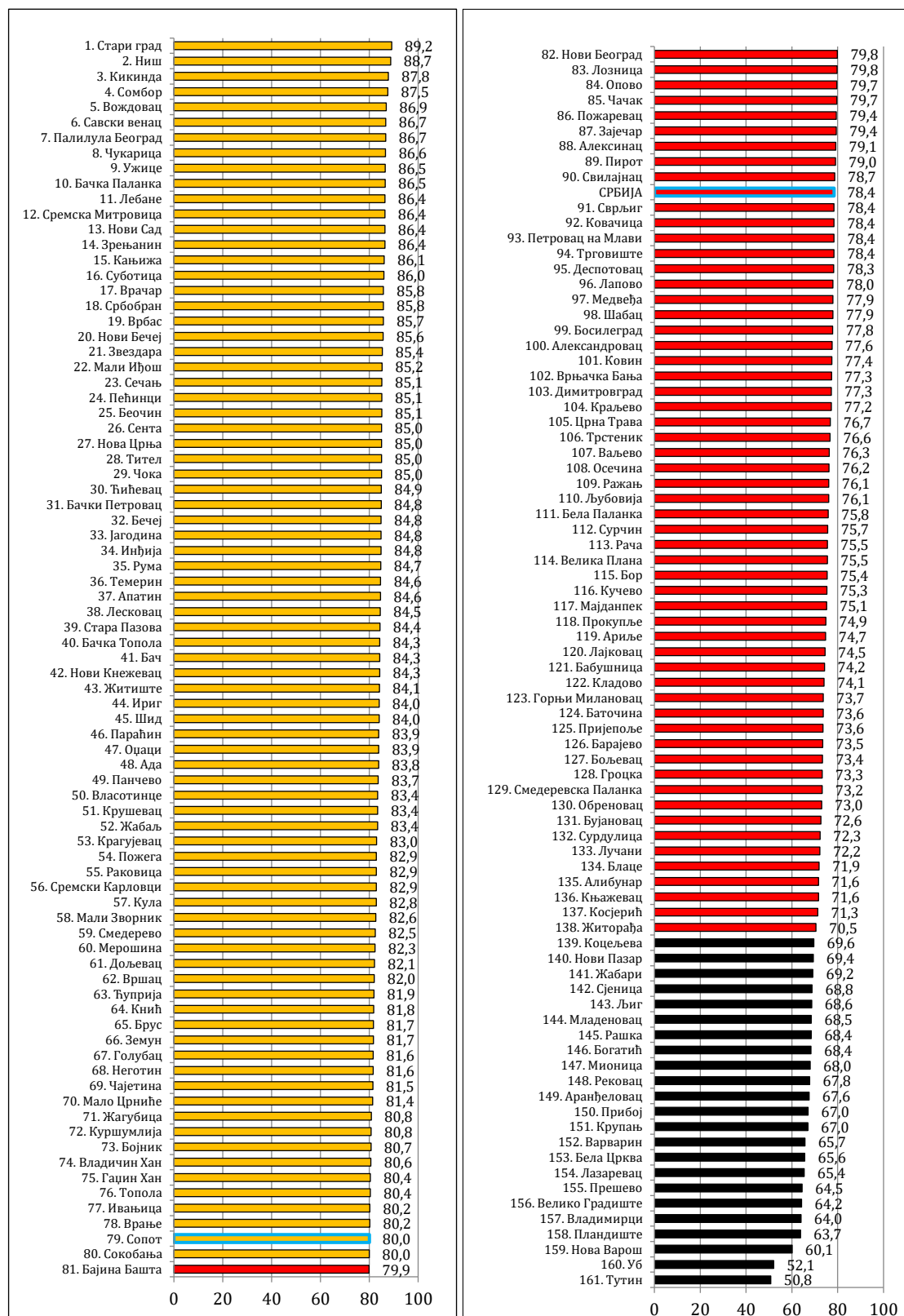
Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

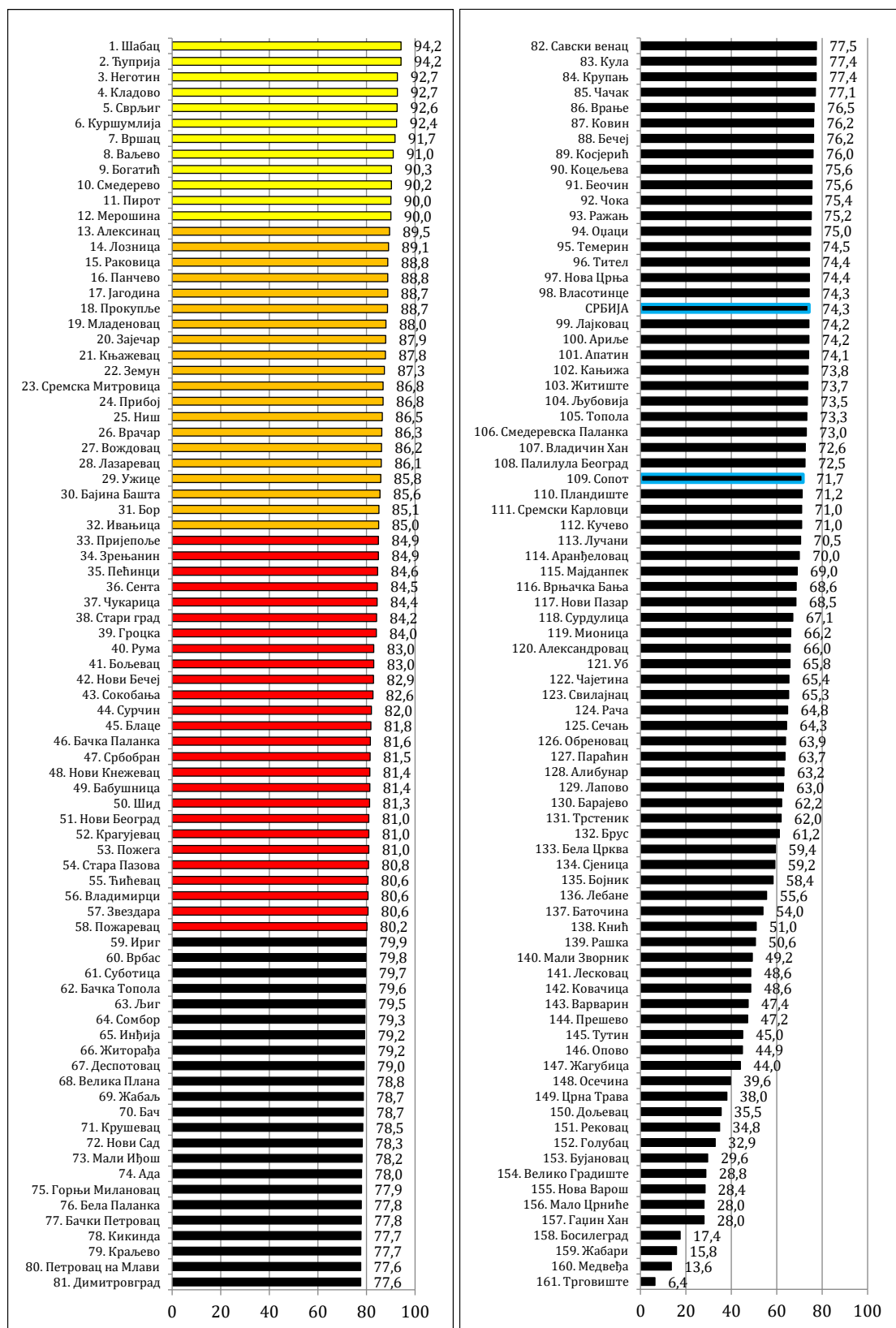
Дијаграм 4.3. % употребе сигурносног појаса на задњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.6. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и несемафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Коришћење сигурносног појаса на задњем седишту ПА.** Вредност од 10,5% у насељу и 22,6% ван насеља драматично је испод националног просека. Ова категорија путника остаје најмање заштићена, што носи висок ризик тешких последица у незгодама. Оваква ниска употреба указује на нужност интензивних кампања и боље контроле.
- **Низак ниво заштите у теретним возилима.** Вредности за возаче ТВ (65,7% у насељу; 50,5% ван насеља) и посебно сувозаче ТВ (62,5% у насељу; 65,6% ван насеља) показују значајан степен ризичног понашања. Иако су резултати нешто бољи на ауто-путу, укупно гледано ова група возила је и даље испод стандарда и представља приоритет за интервенције.
- **Сигурносни појас код возача и путника БУС-а.** У насељу је употреба готово занемарљива (0%), док ван насеља тек благо расте. Ово је системски безбедносни проблем – комбинација недовољне опремљености возила и ниске свести код возача и путника. Последице у незгодама су посебно тешке у овој категорији возила.
- **Заштитни системи за децу – појас и укупна употреба.** Иако је дечије седиште у реду (60,6% у насељу), употреба дечјег појаса (39,4%–53,1%) и укупни системи за децу (56,3%) остају испод просека и далеко испод циљних вредности. Овако низак ниво заштите најмлађих представља један од најкритичнијих проблема.
- **Понашање мотоциклиста и мопедиста ван насеља.** Иако су кациге на ауто-путу скоро идеалне, вредности ван насеља код мопедиста и путника (нпр. 60–76%) показују да ризик остаје присутан. С обзиром да ове категорије имају највиши ризик од тешких последица, чак и умерено одступање од стандарда представља значајан безбедносни изазов.

Агенција за безбедност саобраћаја
Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд
+381 11 3117 298
istrazivanja@abs.gov.rs

Штампа

Агенција за безбедност саобраћаја
2025. година

Сви подаци су јавно доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/absPortal/>.